

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ด้านการอาชีวศึกษา

ดร.คมศร วงษ์รักษา
รองผู้อำนวยการ สมศ.

วันอังคารที่ 10 พฤษภาคม 2554 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท

ดร.คมศร วงษ์รักษา

รองผู้อำนวยการ สมศ.

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาตรี สาขา วิทยาศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- ปริญญาตรี สาขา นิติศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปริญญาโท สาขา สิ่งแวดล้อมศึกษา จาก มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปริญญาเอก สาขา การวัดและประเมินผลการศึกษา จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

หน่วยงาน	ตำแหน่ง	ระยะเวลา
1. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	รองผู้อำนวยการ	2550 - ปัจจุบัน
2.สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกและ กทม.	2549-2550
3. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	2545 - 2549
4. วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	อาจารย์	2522 - 2543

การแบ่งกลุ่มตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่พัฒนามาจากกรอบแรกและรอบสอง ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 1-13

การแบ่งกลุ่มตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่
ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และ
วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึง
ความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่น ที่ส่งผลสะท้อนเป็น
เอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความ
เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและต้นสังกัด
คือ ตัวบ่งชี้ที่ 14

การแบ่งกลุ่มตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้อนกัน และแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและสภาพปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 15-18

การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	น้ำหนัก	มาตรฐาน ตามกฎหมายกระทรวงฯ	
กลุ่มตัวบ่งชี้ พื้นฐาน	1. ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี	5	ผลการจัด การศึกษา
	2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน	5	
	3. ผู้เรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานทางวิชาชีพจากองค์กรที่เป็นที่ยอมรับ	5	
	4. ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์	5	
	5. ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์	5	
	6. ผลการให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะของผู้เรียน	5	
	7. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	5	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	8. ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารสถานศึกษา 8.1 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา 8.2 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา	10	การบริหาร จัดการศึกษา
	9. ผลการใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ	5	
	10. ผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	5	
	11. ผลการบริหารความเสี่ยง	5	
	12. ผลการสร้างการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ	5	
	13. การพัฒนาสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพภายใน	5	

การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้		น้ำหนัก	มาตรฐาน ตามกฎหมาย กระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์	14. ผลการพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และจุดเน้นและ จุดเด่นของสถานศึกษา	10	ผลการจัด การศึกษา
	14.1 ผลการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา 14.2 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็น เอกลักษณ์ของสถานศึกษา		
กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการ ส่งเสริม	15. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	5	ผลการจัด การศึกษา
	16. ผลการพัฒนาคุณภาพครู	5	
	17. การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้	5	การบริหาร จัดการศึกษา
	18. การสร้างการมีส่วนร่วมและการขยายโอกาสทางการศึกษา	5	

ข้อมูลการดำเนินงานที่ใช้ประกอบการพิจารณา

1. การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ใช้ข้อมูลผลการดำเนินงานเฉลี่ย 3 ปีการศึกษาสุดท้ายก่อนการประเมิน

2. การประเมินตัวบ่งชี้ที่ 1-7 ใช้วิธีการคำนวณผลการดำเนินงานเป็นร้อยละ แล้วเทียบเป็นคะแนนตัวบ่งชี้เต็ม 5 คะแนน โดยใช้ 20 หาร

3. การประเมินตัวบ่งชี้ที่ 8-18 ใช้วิธีประเมินผลการดำเนินงานทั้งในด้านการปฏิบัติ และ ผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ ประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ คือ ข้อความที่เป็นตัวอักษรตัวหนาในแต่ละประเด็นการพิจารณา โดยในแต่ละตัวบ่งชี้มีคะแนนเต็ม 10 (คะแนนการปฏิบัติ 5 คะแนน คะแนนผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพ 5 คะแนน) แล้วเทียบเป็นคะแนนตัวบ่งชี้เต็ม 5 คะแนน โดยใช้ 2 หาร

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี

วิธีการคำนวณ

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำ และ /หรือศึกษาต่อ และ/หรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

X 100

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน
(ผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนด้านพื้นฐานวิชาชีพที่ได้
มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ)*

วิธีการคำนวณ

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลการเรียนด้านวิชาสามัญ
พื้นฐานวิชาชีพและวิชาพื้นฐานในรายวิชาทางคอมพิวเตอร์
เฉลี่ยตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

X 100

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

* เป็นบทเฉพาะการใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 เท่านั้น

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานทางวิชาชีพจากองค์กร
ที่เป็นที่ยอมรับ

(ผู้สำเร็จการศึกษามีผลการเรียนด้านวิชาชีพสาขาวิชาชีพและ
วิชาชีพสาขางานได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ)*

วิธีการคำนวณ

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลการเรียนด้านการ
วิชาชีพสาขาวิชาและวิชาชีพสาขางานเฉลี่ยตลอด
หลักสูตรตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป

X 100

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

* เป็นบทเฉพาะการใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 เท่านั้น

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

วิธีการคำนวณ

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพผลงาน
0.50	ระดับภายในสถานศึกษา
0.70	ระดับจังหวัด, ชุมชน ท้องถิ่น
0.90	ระดับภาค
1.00	ระดับชาติขึ้นไป

จำนวนผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ
หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์หรือได้รับรางวัล

จำนวนผู้เรียนชั้นปีสุดท้าย*

X 100

* อยู่ระหว่างขออนุมัติปรับแก้ไขตัวบ่งชี้

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

วิธีการคำนวณ

ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพผลงาน
0.50	ระดับภายในสถานศึกษา
0.70	ระดับจังหวัด, ชุมชน ท้องถิ่น
0.90	ระดับภาค
1.00	ระดับชาติขึ้นไป

จำนวนผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์
หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์

จำนวนครูประจำทั้งหมด

X 100

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผลการให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะของผู้เรียน

ประเด็นพิจารณา

1. แต่ละสาขางานมีจำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการบริการวิชาการหรือวิชาชีพไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของผู้เรียนทั้งหมด
2. แต่ละสาขางานมีจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการบริการวิชาการหรือวิชาชีพไม่น้อยกว่า 16 ชั่วโมงต่อปี
3. แต่ละสาขางานให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพต่อชุมชนและท้องถิ่นไม่น้อยกว่า 2 โครงการต่อปี
4. แต่ละสาขางานให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพต่อหน่วยงานหรือองค์กรอื่นไม่น้อยกว่า 2 แห่งต่อปี
5. แต่ละสาขางานให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพต่อสถานศึกษาอื่นไม่น้อยกว่า 2 แห่งต่อปี

จำนวนสาขางานที่ดำเนินการครบทุกประเด็นพิจารณา

จำนวนสาขางานที่เปิดสอนทั้งหมด

X 100

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 7 ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ประเด็นพิจารณา

1. แต่ละสาขางานมีจำนวนผู้เรียนที่ได้เรียนโดยระบบความร่วมมือในสถานประกอบการหรือหน่วยงานภาคี/เครือข่ายที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด
2. แต่ละสาขางานมีจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของผู้เรียนที่ได้เรียน โดยระบบความร่วมมือในสถานประกอบการหรือหน่วยงานภาคี/เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี สำหรับระดับ ปวช. และ ไม่น้อยกว่า 10 ชั่วโมงต่อปี สำหรับระดับ ปวส. (ร้อยละ 10 ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร)
3. แต่ละสาขางานดำเนินการให้ผู้เรียนที่เรียนโดยระบบความร่วมมือทุกคนและได้รับการนิเทศจากครูฝึกในสถานประกอบการ

จำนวนสาขางานที่ดำเนินการตามประเด็นการพิจารณาได้

ครบทุกรายการ

X 100

จำนวนสาขางานที่เปิดสอนทั้งหมด

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	องค์ประกอบและการได้มาของคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด		
2	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ทิศทางและนโยบาย และมีการ กำกับดูแลสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง		
3	คณะกรรมการสถานศึกษามีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด		
4	คณะกรรมการสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์/แผนประจำปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และมีผลการกำกับติดตามการประเมินผู้บริหารสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างน้อย ๒ ครั้ง ในรอบวาระการดำรงตำแหน่ง		
5	คณะกรรมการสถานศึกษามีการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลและกำกับดูแลให้สถานศึกษาดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลครบถ้วนทุกประเด็น โดยมีผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาจากการสรรหาอย่างเป็นระบบและมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุง		

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการ ดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์ของผู้บริหาร ในการ สร้างความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่น ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบวิสัยทัศน์ (โดยผู้ตรวจสอบภายนอก) เพื่อนำผลการประเมินมากำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องต่อความเป็นจริงและเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาและชุมชนท้องถิ่น		
2	มีการสร้างการมีส่วนร่วมทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาโดยมีการรับ ฟังความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุมบุคลากรทั้งองค์กรอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี เป็นต้น		
3	มีการควบคุมอัตราส่วนครู : ผู้เรียน ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด ครบทุกสาขางาน (ผู้บริหาร อาจแก้ปัญหาด้วยการหาผู้สอนเพิ่ม เช่น จ้างครูอัตราจ้าง 9 เดือน หรือหาผู้มีความรู้ในชุมชนนั้นๆ มาช่วยสอน เป็นต้น)		
4	มีการกำกับดูแลอัตราส่วนผู้สำเร็จการศึกษา (Success rate) รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการศึกษาด้าน บุคลากร พื้นที่ เครื่องมือ อุปกรณ์และทรัพยากรอื่น ให้เกิดความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา อย่างต่อเนื่อง		
5	มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการจนเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน และ เป็นสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง		

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	มีระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็น ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน เช่น ข้อมูลทางเศรษฐกิจ สังคม สถานประกอบ การและตลาดแรงงาน นักเรียนนักศึกษา แผนการเรียน บุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ เป็นต้น		
2	ฐานข้อมูลและอุปกรณ์การใช้งานมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและ การเข้าถึงข้อมูลทำได้สะดวก		
3	มีการจัดลำดับความสำคัญและความปลอดภัยในการใช้งาน และ ผู้ใช้งานทุกระดับมีความเข้าใจและสามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อการใช้งานได้จริง		
4	มีการใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานในการบริหารจัดการและตัดสินใจ (ใช้แผนงาน โครงการประกอบการตัดสินใจ เช่น มี MIS หรือไม่) จนเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ		
5	มีระบบป้องกันและระบบการสำรองข้อมูลที่มี ประสิทธิภาพสูง		

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาฝึกอบรมด้านวิชาการหรือวิชาชีพ รวมทั้งการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณอย่างน้อย ร้อยละ 75 ต่อปี อย่างต่อเนื่อง		
2	สถานศึกษามีการสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับทุนการศึกษาหรือทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก อย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี อย่างต่อเนื่อง		
3	สถานศึกษามีการสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาโดย มีโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น หรือหน่วยงาน องค์กรภายนอก อย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี อย่างต่อเนื่อง		
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านบริการวิชาการ/วิชาชีพระดับชุมชน ท้องถิ่น จนถึงระดับชาติอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี อย่างต่อเนื่อง		
5	สถานศึกษามีการสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมกับความเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างน้อยร้อยละ 75 ต่อปี อย่างต่อเนื่อง		

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการบริหารความเสี่ยง

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	ตัวแทนครู บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาจากทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการค้นหาและระบุความเสี่ยงด้านความปลอดภัยภายในสถานศึกษา มีการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการสร้างสรรค์ รวมทั้งมีมาตรการให้ครูและบุคลากรในทุกหน่วยงานมีการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดย สามารถควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง		
2	ตัวแทนครู บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาจากทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการค้นหาและระบุความเสี่ยงความเสี่ยงด้านทะเลาะวิวาท มีการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการสร้างสรรค์รวมทั้งมีมาตรการให้ครูและบุคลากรในทุกหน่วยงานมีการป้องกัน/ควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดย สามารถควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง		
3	ตัวแทนครู บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาจากทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการค้นหาและระบุความเสี่ยงความเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด มีการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการสร้างสรรค์รวมทั้งมีมาตรการให้ครูและบุคลากรในทุกหน่วยงานมีการป้องกัน/ควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดย สามารถควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง		
4	ตัวแทนครู บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาจากทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการค้นหาและระบุความเสี่ยงความเสี่ยงด้านสังคม มีการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการสร้างสรรค์รวมทั้งมีมาตรการให้ครูและบุคลากรในทุกหน่วยงานมีการป้องกัน/ควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดย สามารถควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง		
5	ตัวแทนครู บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาจากทุกส่วนงานมีส่วนร่วมในการค้นหาและระบุความเสี่ยงความเสี่ยงด้านการพนันและการมั่วสุม มีการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการสร้างสรรค์รวมทั้งมีมาตรการให้ครูและบุคลากรในทุกหน่วยงานมีการป้องกัน/ควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นโดย สามารถควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง		

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการสร้างการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงานมีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	มีการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากร ทุกคนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ		
2	มีการร่วมกันกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์การประกันคุณภาพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เรียน ครูและบุคลากร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา พร้อมมีการเผยแพร่และทำความเข้าใจในเป้าหมาย กลยุทธ์การประกันคุณภาพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เรียน ครูและบุคลากร ให้สาธารณชนรับทราบ		
3	มีการปฏิบัติให้ได้ตามเป้าหมาย กลยุทธ์ที่ได้วางไว้โดยผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน มีส่วนร่วมในการดำเนินการไม่น้อยกว่าร้อยละ 75		
4	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทั้งรายบุคคลและกลุ่มบุคคลในหน่วยงานต่างๆ ของสถานศึกษา ครบทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้พร้อมทั้งรายงานให้สาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ		
5	มีผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และมีแนวทางหรือแนวปฏิบัติที่ดีและสร้างสรรค์สามารถเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษา หน่วยงานหรือองค์กรอื่น		

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 13 การพัฒนาสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพภายใน

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	ผลประเมินมาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นและ เปลี่ยนระดับคุณภาพสูงขึ้น		
2	ผลประเมินมาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้นและ เปลี่ยนระดับคุณภาพสูงขึ้น		
3	ผลประเมินมาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นและ เปลี่ยนระดับคุณภาพสูงขึ้น		
4	ผลประเมินมาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในเพิ่มขึ้นและ เปลี่ยนระดับคุณภาพสูงขึ้น		
5	ผลประเมินในภาพรวมของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นและ เปลี่ยนระดับคุณภาพสูงขึ้น		

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 14 ผลการพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และจุดเน้นและจุดเด่นของสถานศึกษา

14.1 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และพันธกิจ การดำเนินงานของสถานศึกษา โดยได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา		
2	มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และ บุคลากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง		
3	มีการประเมินความพึงพอใจของประชาคมในสถานศึกษา และ ประชาคมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75		
4	ผลการดำเนินงานบรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา และ เกิดผลกระทบที่ดีต่อชุมชน ท้องถิ่นขึ้นไป		
5	ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน และพันธกิจด้านผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด และ เป็นที่ยอมรับของชุมชน ท้องถิ่น		

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 14 ผลการพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และจุดเน้นและ
จุดเด่นของสถานศึกษา

14.2 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของ
สถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชนและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดเน้น จุดเด่น รวมทั้งกำหนดแผนปฏิบัติงานโดยระบุเป้าหมายและกลยุทธ์การดำเนินงาน โดยได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา		
2	มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และ บุคลากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง		
3	มีการประเมินความพึงพอใจของประชาคมในสถานศึกษา และ ประชาคมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีไม่น้อยกว่าร้อยละ 75		
4	ผลการดำเนินงานบรรลุตามจุดเน้น จุดเด่น และ เกิดผลกระทบที่ดีต่อชุมชน ท้องถิ่นขึ้นไป		
5	สถานศึกษามีเอกลักษณ์ตามจุดเน้น จุดเด่น และ ได้รับรางวัลจากองค์กรภายนอกที่แสดงถึงการยอมรับในเอกลักษณ์นั้น		

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ 15 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เลือกอย่างน้อย 1 กิจกรรม

1. การพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. การพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจมาตรฐานและระบบคุณภาพด้วยกิจกรรม
3. การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ
4. การพัฒนาผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์
5. การพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเป็นสมาชิกสังคมอาเซียน

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูและบุคลากร และสามารถสร้างความร่วมมือให้ ชุมชน องค์กรภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน		
2	มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ครบถ้วนสมบูรณ์		
3	ผู้รับบริการหรือผู้รับผลกระทบมีความพึงพอใจระดับสูง ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป		
4	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และ ได้รับการยอมรับจากชุมชน ท้องถิ่น		
5	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และ ได้รับการยอมรับในระดับ จังหวัด/ภูมิภาคขึ้นไป		

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ 16 ผลการพัฒนาคุณภาพครู

เลือกอย่างน้อย 1 กิจกรรม

1. การพัฒนาครูให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพการพัฒนาเกณฑ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานครูให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
3. การสร้างความร่วมมือกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/สถานประกอบการเพื่อเป็นผู้สอนและพัฒนาการเรียนรู้

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูและบุคลากร และสามารถสร้างความร่วมมือให้ชุมชน องค์กรภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน		
2	มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ครบถ้วนสมบูรณ์		
3	ผู้รับบริการหรือผู้รับผลกระทบมีความพึงพอใจระดับสูงตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป		
4	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และได้รับการยอมรับจาก ชุมชน ท้องถิ่น		
5	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และได้รับการยอมรับในระดับ จังหวัด/ภูมิภาคขึ้นไป		

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ 17 การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้

เลือกอย่างน้อย 1 กิจกรรม

1. สถานศึกษามีการพัฒนาสภาพแวดล้อมปรับแต่งภูมิทัศน์ให้สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สถานศึกษามีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ และการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์การศึกษาที่เหมาะสม รวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
3. สถานศึกษามีการพัฒนานำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม

เกณฑ์การให้คะแนน (กรณีเลือกกิจกรรมที่ 1 หรือ 2)

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูและบุคลากร และสามารถสร้างความร่วมมือให้ ชุมชน องค์กรภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน		
2	มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ครบถ้วนสมบูรณ์		
3	ผู้รับบริการหรือผู้รับผลกระทบมีความพึงพอใจระดับสูง ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป		
4	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และ ได้รับการยอมรับจาก ชุมชน ท้องถิ่น		
5	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และ ได้รับการยอมรับในระดับ จังหวัด/ภูมิภาคขึ้นไป		

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ 17 การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้

เลือกอย่างน้อย 1 กิจกรรม

1. สถานศึกษามีการพัฒนาสภาพแวดล้อมปรับแต่งภูมิทัศน์ให้สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สถานศึกษามีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ และการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ การศึกษาที่เหมาะสม รวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
3. สถานศึกษามีการพัฒนานำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม

เกณฑ์การให้คะแนน (กรณีเลือกกิจกรรมที่ 3)

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี		
2	อาคารสถานที่ สะอาด ถูกสุขลักษณะ และตกแต่งสวยงาม อย่างมีคุณค่าทางสุนทรีย์		
3	ปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์ให้สวยงามตามธรรมชาติ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		
4	มีพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมต่อการจัดกิจกรรม และมีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ		
5	มีการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรและผู้เรียนทั้งองค์กร และมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 5		

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ 18 การสร้างการมีส่วนร่วมและการขยายโอกาสทางการศึกษา

เลือกอย่างน้อย 1 กิจกรรม

1. การพัฒนาระบบงานของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน
2. การสร้างระบบบริหารจัดการที่เอื้อให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้
3. การพัฒนาระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม
4. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ	ประเด็นการพิจารณา	การปฏิบัติ (มี/ไม่มี)	ผลการดำเนินงาน มีคุณภาพ (ใช่/ไม่ใช่)
1	มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครูและบุคลากร และสามารถสร้างความร่วมมือให้ชุมชน องค์กรภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน		
2	มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ครบถ้วนสมบูรณ์		
3	ผู้รับบริการหรือผู้รับผลกระทบมีความพึงพอใจระดับสูงตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป		
4	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และได้รับการยอมรับจาก ชุมชน ท้องถิ่น		
5	ผลการดำเนินงานบรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และได้รับการยอมรับในระดับ จังหวัด/ภูมิภาคขึ้นไป		

การรับรองมาตรฐานด้านการอาชีวศึกษา

1. ผลรวมคะแนนการประเมินของทุกตัวบ่งชี้ มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2. ผลรวมคะแนนการประเมินของตัวบ่งชี้พื้นฐาน (1-13) มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

3. ผลการดำเนินงานอย่างน้อย 16 ตัวบ่งชี้ มีค่าคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

กลุ่มประเภทของตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้ที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ผลรวมคะแนนตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1-13	70	
ผลคะแนนตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	14	10	
ผลรวมคะแนนตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	15-18	20	
ภาพรวม	18	100	

การประเมินแบบโดดเด่น

แนวทาง “1 ช่วย 9”

สถานศึกษาที่ขอรับการประเมินจะเป็น
แกนนำให้กับสถานศึกษาที่อยู่ในเครือข่ายการ
พัฒนาอีก 9 แห่ง ก้าวสู่สถานศึกษาที่มี
คุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานจาก
สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม

การประเมินแบบโดดเด่น

เงื่อนไข

1. เป็นการประเมินระดับสถานศึกษาตามความสมัครใจ
2. สถานศึกษาที่ขอรับการประเมินต้องได้รับการรับรองมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองของ สมศ. ในระดับดีมากเท่านั้น
3. สถานศึกษาที่ขอรับการประเมินแบบโดดเด่นจะได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามตามปกติ โดยรับการประเมินแบบโดดเด่นเพิ่มเติม

การประเมินแบบโดดเด่น

หลักเกณฑ์

1. สถานศึกษาในเครือข่ายการพัฒนาต้องเป็นสถานศึกษาที่มีผลการประเมินรอบสองของ สมศ. ในระดับต้องปรับปรุง ระดับควรปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือ ระดับดี เท่านั้น
2. สถานศึกษาในเครือข่ายการพัฒนาจะเป็นสถานศึกษาในระดับการศึกษาเดียวกันหรือต่างระดับกันก็ได้
3. สถานศึกษาในเครือข่ายการพัฒนา**ต้องมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นครบทั้ง 9 แห่ง**